

Číslo: 77001/2022-2023

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa 27. 09. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Spojená škola internátna, Palárikova 1602/1, Snina	
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy v Prešove

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Jana Kandriková, riaditeľka školy

PaedDr. Jozef Makaj, zástupca riaditeľky školy

Mgr. Ľuboš Turčík, zástupca riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú inšpekciu** č. 77001/2022-2023 zo dňa 26. 09. 2022 inšpekciu **vykonali**:

PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Adriana Magerová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Anton Kalina, odborník z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Kontrola dodržania podmienok prijatia žiakov do špeciálnej základnej školy

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia bola vykonaná v Špeciálnej základnej škole (ďalej len „ŠZŠ“) internátnej, Partizánska 1057, Snina, organizačnej zložke Spojenej školy internátnej, Palárikova 1602/1, Snina s vyučovacím jazykom slovenským. V ŠZŠ bolo zriadených 6 tried, ktoré navštevovalo spolu 46 žiakov, z toho sa 29 žiakov vzdelávalo podľa vzdelávacieho programu (ďalej len „VP“) pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (ďalej len „variant A“), 14 žiakov podľa VP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia (ďalej len „variant B“) a 3 žiaci podľa VP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia (ďalej len „variant C“). Výchovu a vzdelávanie na škole zabezpečovalo 11 pedagogických zamestnancov, z toho 3 pedagogickí asistenti.

1.2 PRIJÍMANIE ŽIAKOV DO ŠKOLY

Pri kontrole dokumentácie žiakov sa Štátna školská inšpekcia zamerala na kontrolu dodržania podmienok prijatia žiakov do ŠZŠ v školských rokoch 2020/2021, 2021/2022 a 2022/2023.

V školskom roku 2020/2021 bolo do ŠZŠ prijatých spolu **7 žiakov**. Z uvedeného počtu boli 2 žiaci prijatí do 1. ročníka zo špeciálnej materskej školy (1 žiak s variantom A; 1 žiak

s variantom B), 2 žiaci z inej ŠZŠ boli zaradení do 4. a 6. ročníka (obaja s variantom B) a 3 žiaci boli prijatí do 4. a 6. ročníka zo základnej školy, v ktorej boli vzdelávaní formou školskej integrácie (všetci s variantom A).

V školskom roku 2021/2022 kontrolovaný subjekt prijal **11 žiakov**, z toho 1 žiaka do 1. ročníka zo špeciálnej materskej školy (variant B), 2 žiakov do 4. a 8. ročníka z inej ŠZŠ (1 žiak s variantom A; 1 žiak s variantom B), 3 žiakov do 2. a 5. ročníka zo základnej školy, v ktorej boli vzdelávaní formou školskej integrácie (2 žiaci s variantom A; 1 žiak s variantom C) a 5 žiakov do 3., 4. a 5. ročníka zo základnej školy (všetci s variantom A).

V školskom roku 2022/2023 bolo do ŠZŠ prijatých **6 žiakov**. Zo špeciálnej materskej školy boli do 1. ročníka prijatí 2 žiaci (1 žiak s variantom B; 1 žiak s variantom C), 1 žiak bol prijatý do 5. ročníka z inej ŠZŠ (variant C) a 3 žiaci boli prijatí do 3. a 5. ročníka zo základnej školy (všetci s variantom A).

Riaditeľka školy vydala rozhodnutia o prijatí žiaka do školy na základe žiadostí zákonných zástupcov a na základe zdravotného znevýhodnenia zaznamenaného v správach z diagnostických vyšetrení, ktoré vo všetkých prípadoch diagnostikovali žiakom mentálne postihnutie. Pri diagnostických a rediagnostických psychologických vyšetreniach škola spolupracovala najmä s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Partizánska 1057, Snina a pri špeciálnopedagogických vyšetreniach s Centrom špeciálnopedagogického poradenstva, Palárikova 1602/1, Snina, ktoré je súčasťou kontrolovaného subjektu. Dokumentácia žiakov prijatých do školy v uvedených školských rokoch bola vedená na tlačive podľa vzoru schváleného a zverejneného ministerstvom školstva. Súčasťou dokumentácie boli písomné žiadosti rodičov o prijatie žiakov do ŠZŠ, ich informované súhlasy, správy z diagnostických vyšetrení, ako aj správy z odborných lekárskeho vyšetrení. Nedostatky sa vyskytli v Návrhoch na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „Návrh“), z ktorých časť nebola vyplnená kompletne¹.

Z predložených správ z **diagnostických vyšetrení**, posúdených prizvaným **odborníkom z praxe** vyplýva, že psychologické vyšetrenia XXXXXXXX XXXXXXXX, správa z 05. 08. 2022, XXXXXXXX XXXXXXXX, správa zo 04. 08. 2022 a XXXXXXXX XXXXXXXX, správa z 27. 09. 2022 boli realizované v rámci jedného diagnostického stretnutia. Psychologické vyšetrenie zamerané na posúdenie úrovne všeobecných rozumových schopností žiaka pri podozrení na mentálne postihnutie realizované v jednom diagnostickom stretnutí neprináša dostatočne spoľahlivý diagnostický výsledok, okrem prípadu, kedy je mentálne postihnutie zjavné alebo spoľahlivo potvrdené relevantným zdravotníckym zariadením. Pre spoľahlivejšiu formuláciu diagnostických záverov sú potrebné minimálne dve až tri diagnostické stretnutia. Uvedené platí aj o kontrolných (rediagnostických) psychologických vyšetreniach rozumových schopností žiaka pri podozrení na jeho mentálne postihnutie. Jednorazovým psychologickým vyšetrením možno mentálne postihnutie spoľahlivo vylúčiť, ale nikdy nie spoľahlivo potvrdiť.

V správe z diagnostického vyšetrenia - psychologického vyšetrenia XXXXXXXX XXXXXXXXXX, správa zo 17.01.2022, bolo uvedené, že „Všeobecné rozumové schopnosti sa pohybujú v pásme podpriemeru vzhľadom k normám - sociálna a predovšetkým vrodená podmienenosť.“ Identifikácia podpriemernej úrovne všeobecných rozumových schopností, ktorú dosahuje 8% populačného ročníka, vylučuje mentálne postihnutie žiačky. Len identifikácia výrazne podpriemernej úrovne všeobecných rozumových schopností, ktorú dosahuje 2% populačného ročníka, pokiaľ sú splnené aj ďalšie diagnostické kritériá

¹ Neakceptovanie poznámky v tlačive - *) Nehodiace sa prečiarknite; nevyplnenie zoznamu príloh, ktoré boli súčasťou Návrhu; chýbajúce dátumy prerokovania Návrhu v pedagogickej rade; chýbajúce dátumy podpisu zákonného zástupcu.

mentálneho postihnutia, oprávňuje psychológa v diagnostickom závere konštatovať mentálne postihnutie žiaka.

V správach z diagnostického vyšetrenia - psychologického vyšetrenia XXXXXXXX XXXXXXXX, správa z 05. 08. 2022, XXXXXXXX XXXXXXXX, správa zo 04. 08. 2022 a XXXXX XXXXXXXX, správa z 11. 08. 2022, bolo uvedené, že identifikácia úrovne všeobecných rozumových schopností žiakov bola realizovaná „Výkonnostnými testami“. Z uvedenej formulácie aplikovaných metodík nie je možné spoľahlivo identifikovať konkrétny diagnostický nástroj, ktorým psychológ diagnostikoval úroveň všeobecných rozumových schopností týchto žiakov. Bez presnej identifikácie diagnostického nástroja (napríklad WISC-III^{SK}) nie je možné relevantne posúdiť spoľahlivosť diagnostických záverov uvedených psychologických vyšetrení. Ďalšie aplikované diagnostické metódy a nástroje, ktoré sú uvedené v správach z diagnostických vyšetrení - psychologických vyšetrení týchto žiakov (diagnostický rozhovor, pozorovanie, projektívna metóda, kresba) neumožňujú spoľahlivé stanovenie pásma všeobecných rozumových schopností žiakov. Tieto diagnostické nástroje môžu byť využité na opísanie aktuálnej úrovne kognitívneho vývinu žiaka, nie však na spoľahlivú identifikáciu pásma jeho všeobecných rozumových schopností. Pre spoľahlivú identifikáciu pásma všeobecných rozumových schopností žiaka je potrebné aplikovať relevantné viacdimezióne diagnostické nástroje, ktoré umožňujú diagnostiku všeobecných rozumových schopností žiaka. V prípade, že všeobecné rozumové schopnosti žiaka nie je možné vyšetriť relevantným viacdimezióne diagnostickým nástrojom, môže psychológ využiť výsledky z vyšetrenia diagnostickými metódami (diagnostický rozhovor, pozorovanie, projektívna metóda, kresba) len k aproximatívemu odhadu úrovne všeobecných rozumových schopností žiaka. Na základe takéhoto odhadu úrovne všeobecných rozumových schopností žiaka je stanovenie diagnózy mentálna retardácia neoprávnené.

V správach z diagnostického vyšetrenia - psychologického vyšetrenia XXXXXXXX XXXXXXXXXXXX, správa zo 17. 01. 2022 a XXXXXXXXXXXX XXXXXXXX, správa z 27. 09. 2021, bolo uvedené, že ide o žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami z dôvodu ich vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí. Identifikácia úrovne všeobecných rozumových schopností týchto žiakov bola realizovaná diagnostickým nástrojom WISC-IIISK - Wechslerova inteligenčná škála pre deti. Ďalšie aplikované diagnostické metódy - diagnostický rozhovor, pozorovanie, TIP - Test intelektového potenciálu (T-84), kresba ĽP - kresba postavy (T-76), RPM - Ravenove progresívne matice (T-16), Test organicity B-G - Bender-Gestalt test (T-92), nie sú dostatočne spoľahlivé pre identifikovanie pásma všeobecných rozumových schopností žiakov. Všeobecne platí, že aktuálny testový výkon žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia vo WISC-IIISK nemusí byť totožný s úrovňou jeho všeobecných rozumových schopností. Výrazne podpriemerný výsledok mohli spôsobiť sociálne, kultúrne, zdravotné alebo iné príčiny a nie mentálne postihnutie. Pre spoľahlivé posúdenie úrovne všeobecných rozumových schopností žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia je nevyhnuté vhodne použiť aj ďalší viacdimezióne diagnostický nástroj, ktorý zohľadňuje špecifiká kognitívneho vývinu žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, napríklad Testovú batériu RR screening, ktorá slúži ako nástroj na vylúčenie mentálneho postihnutia 6 až 10-ročných detí (tento nástroj je možné relatívne spoľahlivo aplikovať aj u žiakov vo veku 11 až 13 rokov) alebo použitie kombinácie vybraných subtestov zo skúšok S-B IV. revízia - Stanford-Binetova inteligenčná škála, IV. revízia (T-35) a K-ABC Kaufmanova hodnotiacia batéria pre deti (T-19).

V diagnostických záveroch všetkých predložených správ z diagnostického vyšetrenia - psychologického vyšetrenia absentovala explicitná informácia o úrovni adaptívneho správania žiaka. Pri diagnostickom vyšetrení všeobecných rozumových schopností žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo pri diagnostike mentálnej retardácie je potrebné komplexne zhodnotiť úroveň adaptívneho správania žiaka. Informáciu o úrovni adaptívneho

správania žiaka je potrebné explicitne uvádzať v diagnostickom závere, pretože predstavuje významné diferenciálno-diagnostické kritérium mentálnej retardácie.

Žiaci odporúčaní ku kontrolnému (rediagnostickému) diagnostickému vyšetreniu - psychologickému vyšetreniu úrovne všeobecných rozumových schopností: XXXXXX XXXXXX, nar. XX. XX. XXXX; XXXXXXXX XXXXXX, nar. XX. XX. XXXX; XXXXX XXXXXXXX, nar. XX. XX. XXXX; XXXXXXXX XXXXXXXXXX, nar. XX. XX. XXXX a XXXXXXXXXX XXXXXX, nar. XX. XX. XXXX.

2 ZÁVERY

V školských rokoch 2020/2021, 2021/2022 a 2022/2023 boli do ŠZŠ prijatí na základe žiadosti zákonných zástupcov žiaci, ktorí mali poradenským zariadením diagnostikované mentálne postihnutie. Zlepšenie si vyžaduje kompletne vyplňovanie pedagogickej dokumentácie.

Analýzou správ zo psychologických vyšetrení bolo zistené, že Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Partizánska 1057, Snina diagnostikovalo žiakom XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX, XXXXXXXX XXXXXXXXXX, XXXXXXXX XXXXXXXXXX a XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX mentálne postihnutie po jednom diagnostickom stretnutí, pričom diagnostické vyšetrenie všeobecných rozumových schopností týchto žiakov, ktorí pochádzali zo sociálne znevýhodneného prostredia, bolo realizované prostredníctvom nevhodného diagnostického nástroja. Identifikácia úrovne všeobecných rozumových schopností žiakov tak nebola spoľahlivo realizovaná aplikáciou viacerých relevantných viacdimeziálnych diagnostických nástrojov, čo výrazne znižuje spoľahlivosť potvrdenia prítomnosti mentálneho postihnutia.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

a) kontrolnú činnosť zamerať na korektné a kompletne vedenie pedagogickej dokumentácie.

2. ukladá kontrolovanému subjektu opatrenie:

a) žiakom XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX, narodenému XX. XX. XXXX, XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX, narodenému XX. XX. XXXX, XXXXXXXX XXXXXXXXXX, narodenému XX. XX. XXXX, XXXXXXXX XXXXXXXXXX, narodenej XX. XX. XXXX a XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX, narodenému XX. XX. XXXX zabezpečiť kontrolné psychologické vyšetrenie v zariadení poradenstva a prevencie s výnimkou poradenského zariadenia, v ktorom boli žiaci pôvodne diagnostikovaní. V súlade so závermi vyšetrení im zabezpečiť adekvátnu formu vzdelávania.

Termín: 31. 01. 2023

Zodpovedná: riaditeľka školy

Správu o splnení uloženého opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Prešov v termíne **do 10. 02. 2023**.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. písomná žiadosť zákonného zástupcu o prijatie dieťaťa do ŠZŠ
2. Návrh
3. správy zo psychologických a špeciálnopedagogických vyšetrení
4. informované súhlasy zákonných zástupcov
5. rozhodnutia o prijatí žiaka do školy
6. zoznamy žiakov školy

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Mária Ferencová

Dňa: 14. 10. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
PaedDr. Mária Ferencová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Jana Kandriková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 25. 10. 2022 v Prešove:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

PaedDr. Mária Ferencová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Jana Kandriková

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

PaedDr. Jana Kandriková, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti